

วิกฤติสุขภาพ...เข้าเต็มคนใต้ ขาดแคลนบุคลากรแพทย์-พยาบาล

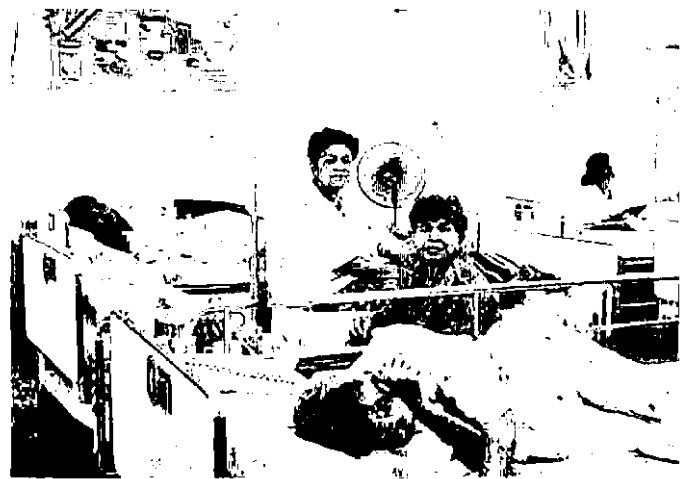
■ ต่อจากหน้า 1

จากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านพ้นมาหลายปี แต่ปัญหายังมีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นกว่าเดิมส่งผลกระทบต่อสังคมไทย และผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ และระดับภูมิภาคทำให้ระดับรายได้ทางการท่องเที่ยวลดลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่กว้างในทุกรูปแบบอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของบุคคลและครอบครัวที่สำคัญคือส่งผลกระทบต่อระบบบริการสาธารณสุข และบุคลากรสาธารณสุขอย่างชัดเจน

“วิกฤติไฟใต้ ยืดเยื้อหลายปี นำไปสู่”....

เหตุการณ์ความรุนแรงยังส่งผลกระทบต่อด้านขวัญกำลังใจกับบุคลากรทางการแพทย์ผู้ให้การรักษา อาทิ ความรู้สึกไม่ปลอดภัย เกิดความกังวลใจกับบุคคลในครอบครัว และยังกระทบกับการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ ไม่กล้าออกไปปฏิบัติศาสนกิจ และไม่กล้าออกไปไหนในเวลาากลางคืน

มีผลกระทบกับกำลังคนด้านการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล โดยกลุ่มแพทย์ และทันตแพทย์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าขาดแคลนค่อนข้างสูง ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่วิชาชีพพยาบาลและเภสัชกรอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย

นายแพทย์สุวัฒน์ วิริยพงษ์สุกิจ ผอ.โรงพยาบาลเทพา จ.ยะลา เล่าให้ฟังในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ยะลา ขาดแคลนบุคลากรแพทย์มากที่สุด โดยเฉพาะแพทย์ทางสาขาที่มีความจำเป็นสูงในสถานการณ์ความรุนแรง เช่น ศัลยกรรมกระดูก ศัลยกรรมทั่วไป อีกทั้งประเด็นภาระงานในพื้นที่ โดยเฉพาะสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดภาระงานที่หนักเพิ่มขึ้น การจัดเวร/ผลัดปฏิบัติงานจัดได้ลำบากกว่าสถานการณ์ปกติ

จากรายงานการศึกษาของผลกระทบ ต่อบริการสุขภาพในสภาวะวิกฤติ 4 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ร่วมกับสถาบันวิจัยระบบ สาธารณสุข (สวรส.) พบว่า การให้บริการ ด้านสาธารณสุขในระดับสถานีอนามัยจำนวน 253 แห่ง มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 35.6 สำหรับบริการด้าน ต่างๆ ในระดับโรงพยาบาล พบว่ามีการให้บริการลดลง โดยเฉพาะ กิจกรรมเชิงรุกในด้านการรักษา การตรวจโรคลดลง ร้อยละ 25 ในด้าน ทันตกรรมลดลง ร้อยละ 50 ที่น่าตกใจคือเรื่องพื้นฐานด้าน สุขภาวะของประชาชนด้านการส่งเสริมสุขภาพ การให้ความรู้ และการป้องกันโรค ลดลงถึงร้อยละ 70 รวมทั้งกิจกรรม การเยี่ยมบ้าน การลงพื้นที่ลดลงร้อยละ 60 ส่วนการรักษา พยาบาลในสถานบริการแบบตั้งรับพบการเปลี่ยนแปลงเพียง เล็กน้อย เหล่านี้ส่งผลให้จำนวนผู้มา รับบริการทั้งผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน แตกต่างกัน

จึงเกิดปัญหาด้านบริการสาธารณสุข ไม่ทั่วถึงประชาชน จนเกิดผลกระทบด้าน สุขภาพของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ พบว่า มีผู้ป่วยโรคความดัน โลหิตสูง เบาหวาน โรคหัวใจขาดเลือด และ หอบหืด เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในเพิ่ม มากขึ้น

ในขณะที่กลุ่มอาการที่เกิดจากภาวะ เครียด (Neurotic, Stress-related and somatoform disorders) ถูกรายงานในกลุ่มภาวะแปรปรวนทางจิต และพฤติกรรมเข้ารับบริการ เป็นผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่เข้ารับการรักษา ด้วยอาการป่วยทั่วไป เห็นได้ชัดว่าหลังจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

กลับส่งผลให้ประชาชนเกิดโรคเรื้อรังและโรคไม่ติดต่อเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มของการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะความเครียดที่เกิดจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่ผ่านมา หลายปี

ปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งคุณภาพชีวิต ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกิดขึ้นในขณะนี้หลายฝ่ายกำลังระดมสมอง ช่วยกันหาทางออก โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะสร้างสันติสุขในชุมชน จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำความสมานฉันท์ และการอยู่ร่วมกัน ของทุกเชื้อชาติศาสนา กลับคืนมา การฟื้นฟูสุขภาพของประชาชน ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ภาคี หรือทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อนำไป สู่ออกาสแห่งความสำเร็จมากที่สุด

ส่วน นพ.รอชาลี ปัตยะบุตร ผอ. โรงพยาบาลรามัน จ.ยะลา เป็นอีกหนึ่ง โรงพยาบาลที่รับความลำบากในการให้บริการ ด้านสาธารณสุข เพราะผลกระทบจากความ ไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ บอกว่า สถานการณ์ความรุนแรงนี้ได้ส่งผล

กระทบต่อชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล โดยปัญหาของ ชาวบ้าน คือ สถานีอนามัยต้องปิดบริการบ่อยครั้ง ผู้ป่วย จึงมักมารับบริการที่โรงพยาบาล โดยเฉพาะในช่วงกลางวัน

ขณะที่โรงพยาบาลมีภาระเพิ่มมากขึ้น และยังมีความเสี่ยง ต่อการถูกทำร้าย เจ้าหน้าที่จึงมีความเครียดมาก มาตรการหนึ่ง ที่ทำได้สำหรับเจ้าหน้าที่ คือ เสริมด้านความปลอดภัยในโรงพยาบาล ให้มากที่สุด เช่น ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงพยาบาลให้สะดวก ต่อการดูแล ฝึกอบรมการป้องกันตัวด้วยอาวุธปืนให้เจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัยทุกคน จัดรถรับส่งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล และที่สำคัญคือสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่โรงพยาบาลในระยะยาว

โดยไม่ต้องไม่สร้างความไม่พอใจให้ชุมชน ปัญหาทุกปัญหาต้องทิ้งไว้ในโรงพยาบาลอย่าเอาปัญหาลับบ้าน เพราะจะทำให้เกิดความเสียหายกับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล การจัดบริการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนมุสลิม จึงเป็นหัวใจของการสร้างศรัทธาในชุมชน และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับโรงพยาบาลรามาฯ ช่วยให้เกิดความสงบสุขได้ทั้งกับคนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลทุกคน

อย่างไรก็ตาม ก้าวที่สำคัญของการสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนใต้เริ่มต้นจากการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญกับความ เป็นธรรม ความเสมอภาค การแบ่งปันความรักความเอื้ออาทรต่อกัน อันจะนำไปสู่พลังของชุมชนที่สร้างความเข้มแข็ง และความสามานฉันท์กันต่อไป และเพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหาความรุนแรง

SCOOP@NAEWNA.COM